

Sygn. akt II Ka 256/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 października 2018r.

Sąd Okręgowy w Koninie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSO Agata Wilczewska – spr.

Sędziowie: SSO Robert Rafał Kwieciński

SSO Marek Ziółkowski

Protokolant: st. sekr. sąd. Irena Bąk

przy udziale Ewy Woźniak Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Słupcy

po rozpoznaniu w dniu 5 października 2018r.

sprawy **P. S. i J. S.,**

oskarżonych z art.280§1k.k. i innych

na skutek apelacji wniesionych przez obrońców oskarżonych oraz przez oskarżyciela posiłkowego B. K.

od wyroku Sądu Rejonowego w Słupcy

z dnia 23 kwietnia 2018r. sygn. akt II K81/17

I. Zmienia zaskarżony wyrok wobec oskarżonego J. S. w ten sposób, że oskarżonego J. S. uznaje za winnego tego, że w nocy 29 sierpnia 2012r. w miejscowości Z. na ul. (...), działając w zamiarze, aby P. S. i R. M. popełnili przestępstwo, swoim zachowaniem ułatwił jego popełnienie poprzez wytypowanie osoby pokrzywdzonego, wskazywanie drogi i przyjazd z nimi do miejsca zamieszkania pokrzywdzonego, a następnie wskazanie domu pokrzywdzonego, gdzie P. S. i R. M., po uprzednim wyłamaniu nieustalonym narzędziem gniazda zamka w drzwiach wejściowych jednorodzinnego domu mieszkalnego weszli do wewnątrz, gdzie używając przemocy wobec B. K. w postaci wielokrotnego uderzania rękoma po całym ciele, spowodowali u niego obrażenia ciała

w postaci stłuczenia klatki piersiowej, stłuczenia głowy, stłuczenia kręgu szyjnego i stłuczenia rąk, czyli obrażenia jego ciała i rozstrój zdrowia na okres poniżej 7 dni oraz krepując B. K. za pomocą taśm klejących i kneblując mu usta doprowadzili go do stanu bezbronności,

a następnie zabrali w celu przywłaszczenia pistolet gazowy (...) wraz z kaburą skórzaną czarną oraz amunicją gazową i obezwładniającą, pistolet pneumatyczny (...) pistolet startowy, jeden pistolet pneumatyczny kal. 4,5 m koloru czarnego, dwa pistolety bębnekowe małe i dwa pistolety bębnekowe większe, trzy repliki wykonane

z cienkiej rurki mosiężnej z drewnianą rękojeścią, dwie z mahoniu i jedna

z jesionu, 6 sztuk noży z rękojeścią z poroża jelenia ze wstawionymi kamieniami półszlachetnymi, 50 sztuk zegarków kieszonkowych, monety srebrne - zestaw monet polskich z lat trzydziestych o nominalach 2, 5 i 10 zł

i inne z tego okresu, monety z czasów komunistycznych, monety niemieckie z lat trzydziestych 2 i 5 markowe, monety rosyjskie z okresu 1890-1915, medale i odznaczenia (...) klasery ze znaczkami, zestaw (...) z 1888r., tomik z wierszami w języku niemieckim z pieczęcią miasta S., a nadto pieniądze w kwocie 215zł, płatki do złocenia, 2 szt. długopisów z funkcją pisząca i hukową, kordelas z lat siedemdziesiątych XXw. – produkt reklamowy, zegarek osadzony

w pierścionku, 6 szt. mechanizmów zegarków kieszonkowych z usterkami, stoper chromonikiel, 35 szt. dewizek, komplet talerzyków chromowanych z herbami województw

i replikę armaty hukowej czarno-prochowej, to jest mienie o łącznej wartości 36.670,00zł na szkodę B. K., przy czym czynu tego dopuścił się w okresie 5 lat po odbyciu kary ponad 6 miesięcy pozbawienia wolności od dnia 12.04.2011r. do dnia 7.02.2012r., orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Starogardzie Gdańskim z dnia 1.03.2004r. w sprawie o sygnaturze akt II K 961/03 za przestępstwo podobne z art. 286 § 1 k.k., to jest winnego przestępstwa z art.18§3k.k. w zw. z art.280§1k.k. i art.64§1k.k. w zw. z art.4§1k.k. i za przestępstwo to na podstawie art.19§1k.k.w zw. z art.280§1k.k. wymierza mu karę 2 (dwóch) lat i 2 (dwóch) miesięcy pozbawienia wolności.

II. Utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok w pozostałej części.

III. Zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. M. kwotę 516,60zł (w tym VAT) tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu P. S. z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

IV. Zwalnia oskarżonych i oskarżyciela posiłkowego w całości, w należnych od nich częściach, od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

Marek Ziółkowski Agata Wilczewska Robert Rafał Kwieciński

Sygn. akt: II Ka 256/18

UZASADNIENIE

Zakres uzasadnienia został ograniczony zgodnie z art. 423 § 1a k.p.k. w zw. z art. 457 § 2 k.p.k., w związku z czym uzasadnienie sporządzone zostało w zakresie wniosku o uzasadnienie złożonego przez obrońcę oskarżonego J. S..

Wyrokiem z dnia 23 kwietnia 2018 r. Sąd Rejonowy w Słupcy, sygn. akt II K 81/17, oskarżonego J. S. uznał za winnego tego, że w nocy 29 sierpnia 2012 r. w miejscowości Z., na ul. (...), działając wspólnie i w porozumieniu z P. S. i R. M., poprzez przywiezienie do Z., wskazanie domu, stanie na czatach oraz odwiezienie z miejsca zdarzenia do domów, tj. P. S. i R. M., którzy to, po uprzednim wyłamaniu nieustalonym narzędziem gniazda zamka w drzwiach wejściowych jednorodzinnego domu mieszkalnego weszli do wewnątrz, gdzie używając przemocy wobec B. K. w postaci wielokrotnego uderzania rękoma po całym ciele, spowodowali u niego obrażenia ciała w postaci stłuczenia klatki piersiowej, stłuczenia głowy, stłuczenia kręgu szyjnego i stłuczenia rąk, czyli obrażenia jego ciała i rozstrój zdrowia na okres poniżej 7 dni oraz krępując B. K. za pomocą taśm klejących i kneblując mu usta doprowadzili go do stanu bezbronności, a następnie zabrali w celu przywłaszczenia pistolet gazowy (...) wraz z kaburą skórzaną czarną oraz amunicją gazową i obezwładniającą, pistolet pneumatyczny (...), pistolet startowy, jeden pistolet pneumatyczny kal. 4,5 m koloru czarnego, dwa pistolety bębnekowe małe i dwa pistolety bębnekowe większe, trzy repliki wykonane z cienkiej rurki mosiężnej z drewnianą rękojeścią, dwie z mahoniu i jedna z jesionu, 6 sztuk noży z rękojeścią z poroża jelenia ze wstawionymi kamieniami półszlachetnymi, 50 sztuk zegarków kieszonkowych, monety srebrne - zestaw monet polskich z lat 30-tych o nominałach 2, 5 i 10 zł i inne z tego okresu, monety z czasów komunistycznych, monety niemieckie z lat 30-tych 2 i 5 markowe, monety rosyjskie z okresu 1890-1915, medale i odznaczenia LOK, klasery ze znaczkami, zestaw (...) z 1888 r., tomik z wierszami w języku niemieckim z pieczęcią miasta S., a nadto pieniądze w kwocie 215 zł, płatki do złoceń, 2 szt. długopisów z funkcją pisząca i hukową, kordelas z lat 70-tych XX w. – produkt reklamowy, zegarek osadzony w pierścionku, 6 szt. mechanizmów zegarków kieszonkowych z usterkami, stoper chromonikiel, 35 szt. dewizek, komplet talerzyków chromowanych z herbami województw i replikę armaty hukowej czarno-prochowej na szkodę B. K., a łączna wartość mienia wyniosła 36.670 zł., przy czym powinien być i mógł przypuszczać, że w domu znajduje się osoba pokrzywdzonego i że w celu dokonania czynu zabronionego konieczne będzie przełamanie oporu tej osoby,

a przynajmniej doprowadzenie jej do stanu bezbronności oraz z tym, iż czynu tego dopuścił się w okresie 5 lat po odbyciu kary ponad 6 miesięcy pozbawienia wolności od dnia 12 kwietnia 2011 r. do dnia 7 lutego 2012 r., orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Starogardzie Gdańskim z dnia 1 marca 2004 r., w sprawie o sygnaturze akt II K 961/03, za przestępstwo podobne z art. 286 § 1 k.k., tj. popełnienia przestępstwa z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k.

w brzmieniu ustawy obowiązującej do dnia 1 lipca 2015 r. i za to na podstawie art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. wymierzył mu karę 2 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności.

Nadto, na podstawie art. 46 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. w brzmieniu ustawy obowiązującej do dnia 1 lipca 2015 r. Sąd orzekł wobec oskarżonych J. S. i P. S. solidarnie obowiązek naprawienia szkody w całości w wysokości 36.670 zł na rzecz pokrzywdzonego B. K. przy czym obowiązek ten co do kwoty 30.000 zł jest solidarny z R. M. odpowiadającym w sprawie o sygn. akt II K 494/16 oraz orzekł od oskarżonych solidarnie na rzecz pokrzywdzonego B. K. kwotę 5.000 zł tytułem zadośćuczynienia.

Apelację od powyższego wyroku wniósł obrońca oskarżonego J. S.. Na podstawie art. 438 pkt. 2 k.p.k. orzeczeniu zarzucił mającą wpływ na treść orzeczenia obrazę przepisów postępowania tj. art. 7 k.p.k. poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów w świetle okoliczności wynikających

z całokształtu materiału dowodowego uzyskanego w postępowaniu karnym

i wyprowadzenie wniosków bez uwzględnienia zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, co doprowadziło w szczególności do odmowy przyznania waloru wiarygodności wyjaśnieniom J. S., P. S. jak również zeznaniom R. M. złożonym na etapie postępowania sądowego z jednoczesnym przyznaniem takiego waloru wyjaśnieniom R. M. w toku postępowania przygotowawczego, stanowiących tzw. dowód z pomówienia, co w konsekwencji doprowadziło do błędnych ustaleń faktycznych, iż oskarżony dopuścił się zarzucanego mu przestępstwa.

Stawiając ten zarzut obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu przestępstwa, ewentualnie jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd odwoławczy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego okazała się o tyle zasadna, że doprowadziła do zmiany kwalifikacji prawnej czynu oskarżonego, a w konsekwencji także orzeczenia o karze.

Wbrew zarzutowi obrońcy dokonana w niniejszej sprawie ocena dowodów została przeprowadzona w sposób szczegółowy, z uwzględnieniem zasad wiedzy, logiki oraz doświadczenia życiowego. Zaskarżone orzeczenie pozostaje, więc w pełni pod ochroną zwłaszcza przepisu art. 7 k.p.k. Sąd Rejonowy precyzyjnie wskazał jakie okoliczności uznał za udowodnione, wyjaśniając które ze zgromadzonych dowodów

i z jakiego powodu uznał za wiarygodne, a którym tej wiarygodności odmówił.

W powyższym zakresie tok rozumowania Sądu, przedstawiony w pisemnych motywach wyroku jest czytelny oraz poprawny logicznie, zaś wywiedzione ostatecznie wnioski oparte zostały w całości na wynikających z materiału dowodowego przesłankach. Do prawidłowo ustalonego stanu faktycznego Sąd I instancji zastosował jednak błędną kwalifikację prawną czynu oskarżonego, czego konsekwencją była obraza prawa materialnego.

Odnosząc się jednak w pierwszej kolejności do zarzutu apelacyjnego obrońcy należy przyznać mu rację, iż dowód z zeznań R. M. jest tzw. dowodem

z pomówienia. Tak bowiem określa się wyjaśnienia oskarżonego (ale też świadka, który w innej sprawie przedmiotowo oraz podmiotowo związanej z tą rozpoznawaną występuje lub występował w roli oskarżonego), opisujące rolę i udział w zarzucanym mu przestępstwie także innej osoby lub osób. Należy w tej kwestii poczynić kilka uwag, które w znacznym zakresie będą miały zastosowanie także odnośnie zarzutów apelacyjnych podnoszonych przez obrońcę J. S..

Problematyka pomówienia znajduje bogate odbicie w orzecznictwie sądów. Sąd Najwyższy wyraził pogląd zgodnie z którym pomówienie jest jednym z rodzajów wyjaśnień osoby zainteresowanej w wyniku procesu. Istnieją dwa rodzaje pomówienia. Do pierwszego z nich należą te pomówienia, w których współoskarżony, zapierając się własnej winy, pomawia inną osobę, przeważnie współoskarżonego, o popełnienie danego czynu i w ten sposób dąży do ekskulpowania własnej osoby. Do drugiego należy pomówienie, które umownie można określić jako pomówienie złożone, mianowicie zachodzi ono, gdy oskarżony przyznaje się do winy twierdząc jednocześnie, że także inna osoba (z reguły współoskarżony) brała udział w przestępstwie, które jest przedmiotem osądu w danej sprawie (wyr. z 06.02.1970 r. IV KR 249/69, LEX 18066). Dyrektywą naczelną w obu wyżej wskazanych wypadkach jest zasada swobodnej oceny dowodów, poparta regułami celowościowymi, nakazującymi zachowanie szczególnej ostrożności i skrupulatności w ich ocenie. Podkreślić należy, że ustawa nie precyzuje ilości dowodów w oparciu o które może zostać przypisana wina, nie dzieli też dowodów na „lepsze” i „gorsze” – inaczej - „silniejsze” i „słabsze”. Odtwarzając zdarzenie stanowiące przedmiot postępowania, Sąd musi dysponować dowodami w dostatecznym stopniu przekonującymi. Jeśli takowe są, przypisanie winy i sprawstwa może nastąpić nawet na podstawie wyjaśnień osoby współpodejrzanej.

Pamiętać bowiem należy, że pomówienie, czyli obciążanie w złożonych wyjaśnieniach innej osoby odpowiedzialnością za przestępstwo jest w ujęciu prawa karnego procesowego dowodem podlegającym swobodnej ocenie na równi z innymi dowodami (art. 7 k.p.k.). O wartości dowodowej zeznań lub wyjaśnień nie decyduje także to, w jakim stadium postępowania zostały one złożone, lecz ich treść

w konfrontacji z innymi dowodami (por. wyr. S.A. w Białymstoku z 21.02.2013 r., II AKa 18/13, LEX 1294721). Nie jest też tak, by w ostateczności, z powodu obiektywnej niemożności zweryfikowania pomówienia innymi dowodami, należałoby pomawiającego zdyskwalifikować jako źródło dowodowe, a jego wyjaśnienia jako środek dowodowy (por. post. SN z 04.04.2013 r., II KK 67/13, LEX 1317923). Procedura karna nie wyłącza możliwości oparcia ustaleń faktycznych tylko na jednym dowodzie, byleby ocena tego dowodu była rzeczowa oraz logiczna i nie wkraczała w sferę dowolności (por. wyr. S.A. w Łodzi z 25.04.2013 r., II AKa 41/13, LEX 1324701).

W podsumowaniu przedstawionych rozważań wskazać więc należy, iż

w świetle utrwalonego orzecznictwa dowód z pomówienia może być dowodem winy, o ile jest logiczny, stanowczy, konsekwentny, zgodny z logiką wypadków, nie jest wyrazem osobistego zainteresowania pomawiającego, wyrażającym się

w przerwaniu winy na inną osobę czy umniejszaniu swojego stopnia zawinienia. Tym bardziej nie można dyskredytować dowodu z pomówień na tej tylko podstawie, że pomawiający mógł mieć interes w składaniu takich wyjaśnień, chcąc zminimalizować karę za własne czyny, w sytuacji, gdy pomówienie nie było wynikiem chęci fałszywego obciążenia, bądź przerwania odpowiedzialności za własne czyny na inne osoby. Nie można bowiem pomawiającemu odmówić prawa do przyznania się do winy i złożenia szczerych oraz pełnych wyjaśnień w nadziei, że okoliczność ta wpłynie łagodząco na wymiar orzekanej kary.

Wracając do relacji R. M. wskazać trzeba, że najbardziej szczegółowe, rzeczowe oraz logiczne wyjaśnienia (wówczas pozostawał bowiem obok P. S. i J. S. podejrzanym w tej samej sprawie prowadzonej przez Prokuraturę Rejonową w Słupcy, sygn. akt PR Ds. 244.2016) złożył podczas przesłuchania w dniu 20 maja 2016 r. (k. 12-12v). Odnosnie J. S. R. M. wskazał wówczas, że to ten oskarżony wskazywał drogę jazdy P. S. prowadzącemu pojazd A. (...), którym wszyscy razem poruszali się pomiędzy S. a Z.. Okoliczność tą należy wiązać

z faktem, iż pokrzywdzony B. K. zamieszkały w Z. był dalszym krewnym J. S., o czym wyjaśnił sam oskarżony (k. 16v-17). Oskarżony wiedział także, że jego wujek był numizmatykiem oraz kolekcjonerem antyków (k. 61v). Świadek R. M. dowiedział się o tym w czasie jazdy samochodem (k. 12). Prawidłowo zatem ustalił Sąd Rejonowy, iż J. S. wiedział gdzie mieszka pokrzywdzony, miał świadomość, że może posiadać wartościowe przedmioty i to on wskazał P. S. oraz R. M. dom B. K.. Co istotne, z relacji R. M. wynika, że J. S. nie udał się do mieszkania pokrzywdzonego lecz oczekiwał na nich w samochodzie zaparkowanym przy lesie. Powyższe twierdzenia R. M. podtrzymał w całości podczas rozprawy z dnia 22 marca 2017 r., na której złożył wniosek o dobrowolne poddanie się karze i który został uwzględniony przez Sąd Rejonowy (k. 3v-4).

Wbrew twierdzeniom obrońcy relacje R. M. znajdują potwierdzenie chociażby w informacjach dotyczących miejsc logowań telefonu o nr(...)zarejestrowanego na firmę (...) w S.. I tak w dniu 28 sierpnia 2012 r. telefon ten logował się do stacji (...):

o godz. 16:12 w G., o godz. 16.35 w Ś., o godz. 17.47, 19.01 i 19.08

w P., o godz. 19.25, 19.57 i 20.45 w (...), o godz. 21.24, 21.26, 21.50, 21.51, 21.52, 22.14, 22.24, 23.14 i 23.55 w P.. W dniu 29 sierpnia 2012 r. telefon ten logował się do stacji (...) o godz. 00.35, 01.16 i 01.56 w P., o godz. 2.36 i 3.07 w (...), o godz. 3.17 w Ż., o godz. 3.28 w J., o godz. 4.03 we W., o godz. 5.08 w Ż., o godz. 6.27 w Ś., o godz. 6.40 w G. i o godz. 8.05 w Z.. Zasadnie przy tym zauważył Sąd Rejonowy, że poszczególne maszty (...) mają zasięg większy, wykraczający poza obręb miejscowości, w której są umiejscowione i zasięg nadajnika (...) położonego w P. na ul. (...) wynosi minimalnie 24 km, a zatem obejmuje zasięgiem Z..

Relacje R. M. zostały istotnie uwiarygodnione także przez wyjaśnienia P. S., który przyznał się do dokonania rozboju na osobie B. K. wspólnie i w porozumieniu właśnie z R. M. (k. 60v-61). Co więcej złożył on wyjaśnienia w znacznej części zbieżne z twierdzeniami w/w świadka. Jakkolwiek oskarżony zaprzeczył by na miejsce zdarzenia jechał z nimi także jego ojciec J. S., niemniej jednak w świetle stanowczych i szczegółowych relacji R. M. oraz faktu potwierdzenia w znacznej mierze relacji w/w świadka, twierdzenia oskarżonego w tym zakresie należało uznać za wsparcie linii obrony J. S..

Reasumując, zarzut obrońcy iż dowód z pomówienia R. M. nie znajduje potwierdzenia w pozostałym materiale dowodowym zgromadzonym

w sprawie, okazał się chybiony. Sąd Rejonowy dostrzegł fakt, że w niniejszym postępowaniu R. M. starał się odwołać swoje wcześniejsze wyjaśnienia oraz wspomóc linię obrony J. S.. Niemniej jednak taka postawa świadka zasadnie spotkała się z krytyczną oceną Sądu Rejonowego skoro świadek nie potrafił w jasny i rzeczowy sposób wyjaśnić tak zasadniczej zmiany swoich twierdzeń. Trudno bowiem przyjąć, że bliżej nie określone przez niego osoby naciskały świadka do fałszywego pomawiania oskarżonego, skoro sam zeznał – „o J. S. w tym protokole to ja mówiłem. Nie wiem dlaczego o nim mówiłem wtedy” (k. 164v). Nadto odczytał treść sporządzonego protokołu i dobrowolnie złożył pod nim swój podpis (nie składając do niego żadnych zastrzeżeń). To właśnie te okoliczności, nie zaś fakt wspólnego konwojowania R. M. oraz J. S. na rozprawę w dniu 17 listopada 2017 r., skutkowałam odmówieniem wiarygodności twierdzeniom świadka złożonym w w/w dniu.

Obrońca we wniesionej apelacji nie dostrzega również, że w ustaleniach faktycznych Sąd Rejonowy nie wskazał, by prowadzącym pojazd do Z. był J. S.. Przyjął bowiem, że „samochodem kierował oskarżony P. S., a drogę wskazywał oskarżony J. S.” (s. 1 uzasadnienia). Na fakt kierowania samochodem przez J. S. nie wskazywał także R. M.. Wyjaśnił on jedynie, że „samochód prowadził P. S., na miejsce prowadził jego ojciec” (k. 12). Drugi człon tej wypowiedzi należy więc rozumieć w ten sposób, że oskarżony wskazywał P. S. drogę dojazdu do Z.. Nie sposób również przełożyć ustaleń Sądu Okręgowego w Gdańsku ze sprawy XIV K 153/14 na realia niniejszej sprawy albowiem dotyczą one innych czynów oraz oparte są o różne dowody. Niemniej jednak z treści wyroku w/w Sądu (zmienionego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku w sprawie II AKa 124/17 z dnia 29.06.2017 r.) wynika, iż J. S. współpracował w różnych formach z R. M. przy popełnianiu przestępstw (rozstrzygnięcia z pkt. 117-121, 124 wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku). Nadto zgodnie z art. 8 § 1 k.p.k. sąd karny samodzielnie rozstrzyga zagadnienia faktyczne i prawne oraz nie jest związany rozstrzygnięciem innego sądu lub organu.

Z podsumowania ustaleń Sądu Rejonowego odnośnie J. S. wynika jednak, że zachowanie oskarżonego polegało na wytypowaniu osoby B. K., a następnie towarzyszeniu R. M. i P. S. w podróży, przy jednoczesnym wskazywaniu drogi przejazdu oraz określenia miejsca zamieszkania pokrzywdzonego. Za fragment przestępczego zachowania nie można bowiem uznać faktu, iż oczekiwał on po przyjeździe do Z. w pojeździe, skoro zgromadzony materiał dowodowy nie pozwala na ustalenie iż np. było to stanie na tzw. „czatach” lub zabezpieczenie możliwości szybkiego odjazdu z miejsca zdarzenia.

W ocenie Sądu odwoławczego ustalenia te nie dają podstaw do przyjęcia, że oskarżony J. S. był współsprawcą przypisanego mu przestępstwa rozboju, że działał zgodnie z podziałem ról, w ramach porozumienia, że utożsamiał się

z działaniami P. S. i R. M., traktując to przestępstwo jak swoje własne. Nie nastąpiło żadne zachowanie oskarżonego, które stanowiłoby realizację znamion strony podmiotowej i przedmiotowej współsprawstwa przestępstwa rozboju. Brak w tym zakresie jednoznacznych dowodów.

Zebrane dowody są wystarczające natomiast do stwierdzenia, iż oskarżony swoim zachowaniem wyczerpał znamiona pomocnictwa do przestępstwa rozboju. Zgodnie z art. 18 § 3 k.k. odpowiada za pomocnictwo, kto w zamiarze, aby inna osoba dokonała czynu zabronionego, swoim zachowaniem ułatwia jego popełnienie, w szczególności dostarczając narzędzie, środek przewozu, udzielając rady lub informacji; odpowiada za pomocnictwo także ten, kto wbrew prawemu, szczególnemu obowiązkowi niedopuszczenia do popełnienia czynu zabronionego swoim zaniechaniem ułatwia innej osobie jego popełnienie. Przy pomocnictwie do przestępstwa kierunkowego wystarcza, by sprawca swym zachowaniem obiektywnie ułatwił innej osobie popełnienie czynu zabronionego i aby mając tego świadomość co najmniej godził się na to. Pojęcie zamiaru użyte w art. 18 § 3 k.k. interpretować należy zgodnie ze znaczeniem nadanym mu przez art. 9 § 1 k.k., a więc jako zamiar bezpośredni lub wynikowy.

Pomocnictwo może przybrać różne formy i tak polegające na dostarczaniu narzędzia lub środka przewozu oznacza każde przekazywanie bezpośrednie lub pośrednie (np. pocztą, przez kuriera, przez pozostawienie w umówionym miejscu) przedmiotu lub innego typu środka, takiego jak np. ciecz, energia, program komputerowy, lub środka transportu, które mają posłużyć do popełnienia czynu zabronionego. Udzielanie rady to przekazywanie różnego rodzaju wskazówek, dawanie instruktażu bezpośrednio lub na odległość (telefonicznie, pisemnie, e-mailem, instruktażowym filmem) co do sposobu realizacji czynu zabronionego z zamiarem ułatwienia sprawcy jego popełnienia. Udzielanie informacji to wzbogacanie wiedzy sprawcy w wiadomości mające znaczenie dla realizacji przez niego czynu zabronionego, np. dotyczących rytmu dnia określonych osób, upodobań, miejsca pobytu, rozkładu pomieszczeń, systemu ich ochrony, alarmów, zabezpieczeń, schowków, sejfów itp.

Nie ulega wątpliwości, iż typując osobę B. K., wskazując drogę dojazdu do Z. oraz dom pokrzywdzonego J. S. ułatwił popełnienie czynu zabronionego R. M. i P. S., przy czym jego pomocnictwo przybrało formę udzielenia informacji. Gdyby nie te informacje dokonanie rozboju przez R. M. i P. S. byłoby istotnie utrudnione jeśli nie niemożliwe. Obiektywnie zatem oskarżony ułatwił wymienionym osobom popełnienie przestępstwa, miał tego świadomość albowiem działał w zamiarze aby w/w popełnili czyn z art. 280 § 1 k.k. J. S. nieprzypadkowo udał się wraz z R. M. i P. S. do Z., albowiem to on posiadał dane pozwalające na zlokalizowanie domu pokrzywdzonego. Nieprzypadkowo także R. M. wziął udział w rozboju skoro znał on wcześniej przez długi okres czasu J. S. i tego rodzaju przestępstwa przeciwko mieniu popełniał już w przeszłości. Konkludując, tego rodzaju zachowanie oskarżonego stanowiło pomocnictwo do przestępstwa rozboju i wyczerpało znamiona przestępstwa z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 280 § 1 k.k. (w zw. z art. 64 § 1 k.k. w zw.

z art. 4 § 1 k.k.; czynu tego dopuścił się bowiem w okresie 5 lat po odbyciu kary ponad 6 miesięcy pozbawienia wolności od dnia 12.04.2011 r. do dnia 07.02.2012 r., orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Starogardzie Gdańskim z dnia 01.03.2004 r., w sprawie o sygnaturze akt II K 961/03, za przestępstwo podobne z art. 286 § 1 k.k. a przepisy kodeksu karnego obowiązujące przed dniem 1 lipca 2015 r. były dla niego względniejsze).

Reasumując, Sąd odwoławczy zmienił zaskarżony wyrok wobec oskarżonego J. S. w ten sposób, że uznał go za winnego tego że w nocy 29 sierpnia 2012 r. w miejscowości Z. na ul. (...), działając w zamiarze, aby P. S. i R. M. popełnili przestępstwo, swoim zachowaniem ułatwił jego popełnienie poprzez wytypowanie osoby pokrzywdzonego, wskazywanie drogi i przyjazd z nimi do miejsca zamieszkania pokrzywdzonego, a następnie wskazanie domu pokrzywdzonego, gdzie P. S.

i R. M., po uprzednim wyłamaniu nieustalonym narzędziem gniazda zamka w drzwiach wejściowych jednorodzinne domu mieszkalnego weszli do wewnątrz, gdzie używając przemocy wobec B. K. w postaci wielokrotnego uderzania rękoma po całym ciele, spowodowali u niego obrażenia ciała

w postaci stłuczenia klatki piersiowej, stłuczenia głowy, stłuczenia kręgu szyjnego

i stłuczenia rąk, czyli obrażenia jego ciała i rozstrój zdrowia na okres poniżej 7 dni oraz krępując B. K. za pomocą taśm klejących i kneblując mu usta doprowadzili go do stanu bezbronności, a następnie zabrali w celu przywłaszczenia pistolet gazowy (...)wraz z kaburą skórzaną czarną oraz amunicją gazową i obezwładniającą, pistolet pneumatyczny

(...) pistolet startowy, jeden pistolet pneumatyczny kal. 4,5 m koloru czarnego, dwa pistolety bębenkowe małe i dwa pistolety bębenkowe większe, trzy repliki wykonane z cienkiej rurki mosiężnej z drewnianą rękojeścią, dwie z mahoniem i jedna z jesionu, 6 sztuk noży

z rękojeścią z poroża jelenia ze wstawionymi kamieniami półszlachetnymi, 50 sztuk zegarków kieszonkowych, monety srebrne - zestaw monet polskich z lat trzydziestych o nominałach 2, 5 i 10 zł i inne z tego okresu, monety z czasów komunistycznych, monety niemieckie z lat trzydziestych 2 i 5 markowe, monety rosyjskie z okresu 1890-1915, medale i odznaczenia LOK, klasery ze znaczkami, zestaw (...) z 1888r., tomik z wierszami w języku niemieckim z pieczęcią miasta S., a nadto pieniądze w kwocie 215zł, płatki do złocenia, 2 szt. długopisów

z funkcją pisząca i hukową, kordelas z lat siedemdziesiątych XXw. – produkt reklamowy, zegarek osadzony w pierścionku, 6 szt. mechanizmów zegarków kieszonkowych z usterkami, stoper chromonikiel, 35 szt. dewizek, komplet talerzyków chromowanych z herbami województw i replikę armaty hukowej czarno-prochowej, to jest mienie o łącznej wartości 36.670,00zł na szkodę B. K., przy czym czynu tego dopuścił się w okresie 5 lat po odbyciu kary ponad 6 miesięcy pozbawienia wolności od dnia 12.04.2011r. do dnia 7.02.2012r., orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Starogardzie Gdańskim z dnia 1.03.2004r. w sprawie o sygn. akt II K 961/03 za przestępstwo podobne z art. 286 § 1 k.k. tj. popełnienia przestępstwa

z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 280 § 1 k.k. i art. 64 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k.

W związku zakresem dokonanej zmiany zachodziła konieczność orzeczenia kary za tak opisane przestępstwo.

Przepisy art. 53 § 1 i 2 k.k. wskazują, że sąd wymierzając karę, czyni to według swojego uznania, w granicach przewidzianych przez ustawę. Winien jednak brać pod uwagę szereg ogólnych oraz szczególnych dyrektyw, do których należą m.in. stopień winy, społecznej szkodliwości czynu, cele zapobiegawcze i wychowawcze, które kara ma osiągnąć w stosunku do sprawcy, potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Na wymiar kary winny mieć również wpływ motywacja

i sposób zachowania się sprawcy, jego właściwości i warunki osobiste, sposób życia przed popełnieniem przestępstwa oraz zachowanie się po jego popełnieniu.

Zdaniem Sądu odwoławczego stopień winy oskarżonego oraz stopień społecznej szkodliwości popełnionego przez niego czynu uznać należało za znaczny. Sąd Okręgowy wziął przy tym pod uwagę istotność udzielonych przez niego informacji, a w konsekwencji zasadniczo ułatwiających dokonanie przestępstwa rozboju, okoliczności związane ze sposobem funkcjonowania oskarżonego, jego warunków bytowych oraz cech charakteru. Miał także na względzie jego wcześniejszą karalność, w tym za przestępstwa podobne. W konsekwencji Sąd odwoławczy wymierzył oskarżonemu karę 2 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności. Kara ta stanowiła będzie karę adekwatną do wagi popełnionego czynu oraz korespondującą

z okolicznościami, które składały się na warunki dotyczące osoby oskarżonego oraz charakterystykę jego czynu.

W związku z dokonaną zmianą kwalifikacji prawnej czynu Sąd wskazał jako podstawę wymiaru kary przepisy art. 19 § 1 k.k. w zw. z art. 280 § 1 k.k. Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do wymierzenia kary łagodniejszej. Zgodnie

z przepisem art. 19 § 1 i 2 k.k. zasadą jest, że sąd wymierza karę za pomocnictwo

w granicach zagrożenia przewidzianego za sprawstwo, a jedynie fakultatywnie może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary. Sąd odwoławczy nie stwierdził żadnych nadzwyczajnych okoliczności, które przemawiałyby za nadzwyczajnym złagodzeniem kary, a sam upływ czasu od popełnienia przestępstwa nie może być ku temu wystarczającym uzasadnieniem.

Mając na względzie wszystkie przedstawione powyżej okoliczności, Sąd odwoławczy – nie znajdując uchybień określonych w art. 439 k.p.k. lub art. 440 k.p.k., podlegających uwzględnieniu z urzędu i powodujących konieczność uchylenia bądź dalszej zmiany zaskarżonego rozstrzygnięcia – na podstawie art. 437 § 1 i 2 k.p.k. orzekł jak w wyroku.

O zwolnieniu oskarżonego z zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze Sąd Okręgowy orzekł w oparciu o art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k. mając na uwadze celowość wniesionej apelacji oraz sytuację osobistą i materialną oskarżonego.

Marek Ziolkowski Agata Wilczewska Robert Rafał Kwieciński